

Dagens Samhälle 14-01-28

Små skolklasser fel väg att gå

Trots att Sverige har många lärare per elev så lider landet av en lärarkris. Sverige har satsat på kvantitet snarare än kvalitet. Samtidigt som bristen på bra lärare blir allt mer akut handlar den politiska debatten om att öka antalet lärarjobb istället för att få ordning på de som redan finns. Genom att öka lärarlönerna med 10 000 kronor i månaden skulle skolpolitikerna kunna flytta fokus till det som faktiskt spelar roll: bra lärare och bra lärarjobb.

Sverige fortsätter att halka efter resultatmässigt trots att stora satsningar görs. Det tyder på att resurserna är felplacerade. Den tyska skolan som i senaste PISA-undersökningen förbättrat sitt resultat och gått om Sverige kostar 30 % mindre. Detsamma gäller Finland. De har en billigare skola men bland de bästa resultaten. Det är inte mängden resurser som gör skillnad utan hur man använder dem. Sveriges satsningar på små klasser och hög lärartäthet är fel väg att gå. Varken forskning eller erfarenhet från andra länder stödjer tesen att lärartäthet är nyckeln till framgång. Detta lyfts också fram av Pisas egna analyser. Det syns också på att de länder som presterar bättre än Sverige har färre lärare, men bättre betalda.

Fokusen bör därför ligga på höjda lärarlöner och kompetensutveckling. Det är så att säga viktigare med tätare lärare än högre lärartäthet. En uppjustering av lönerna skulle nästan helt kunna finansieras om Sverige hade ungefär lika många lärare som Tyskland eller Finland. Det krävs i sin tur att lärarna får göra sina jobb och inte belastas med administration och rastvaktande som idag.

Idag är läraryrket ganska isolerat, det är svårt att byta mellan jobb som lärare och andra yrken. Det bör öppnas upp. Handelskammaren har därför föreslagit ett legitimeringsprov för lärare. På så vis kan till exempel civilekonomer eller civilingenjörer som klarar av provet söka sig till läraryrket som en naturlig del av karriären. Samtidigt bidrar ett legitimeringsprov till att kvalitetssäkra lärarutbildningarna runt om i landet.

Höjda löner och tydligare kvalitetssäkring lägger grunden för ett attraktivt läraryrke. Därmed kan fler personer med läggning för lärarrollen lockas att söka sig till lärarjobben.

Väldigt mycket av debatten om skolan handlar om frågor som när det kommer till kritan har underordnad betydelse för hur mycket eleverna lär sig, som utformningen av friskolor, betyg eller detaljer i läroplaner. Men all skolpolitik, alla pedagogiska idéer, alla styrmodeller når eleverna genom lärarna. Med bra lärarjobb kommer bra lärare och bra lärare är nyckeln till en bra skola.

Per Tryding, vVD Sydsvenska Industri- och Handelskammaren

Gustaf Lorentz, Analyschef Sydsvenska Industri- och Handelskammaren